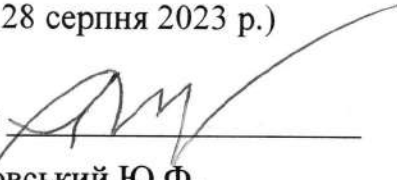

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра соціології

Затверджено

На засіданні кафедри соціології
історичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«Навчальна практика»,
що викладається в межах ОПП Бізнес-соціологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 054 Соціологія

Львів 2023

Назва курсу	Навчальна практика
Адреса викладання курсу	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет, кафедра соціології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки; 054 Соціологія
Викладачі курсу	Калиняк Орислава Теодорівна, к.соц. н., доцент кафедри соціології
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: oryslava.kalynyak@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://clio.lnu.edu.ua/employee/ben-o Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 320
Консультації по курсу відбуваються	Консультації (офлайн або онлайн) за попередньою домовленістю
Сторінка курсу	https://clio.lnu.edu.ua/course/navchalna-praktyka
Інформація про курс	Навчальна практика є нормативним компонентом освітньо-професійної програми бакалаврського рівня «Бізнес-соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», яка проводиться у <u>7 семестрі в обсязі 3 кредитів</u> за Європейською Кредитною Трансферною Системою (ECTS).
Коротка анотація курсу	<p>Навчальна практика у 7 семестрі побудована таким чином, щоб надати можливості студентам зібрати емпіричну базу для авторського соціологічного дослідження, котре повинно стати основою для написання бакалаврської (кваліфікаційної) роботи.</p> <p>Для успішного проведення цієї навчальної практики студенти повинні володіти достатнім рівнем знань та практичних навичок, які в них формувалися та розвивалися впродовж 3 років навчання на бакалавраті в межах більшості нормативних та вибіркового навчальних дисциплін, передбачених ОПП «Бізнес-соціологія». Особливо важливими для цієї навчальної практики будуть знання та вміння, отримані в межах таких дисциплін, як «Кількісні методи соціологічного дослідження» та «Якісні методи соціологічного дослідження»). До цієї навчальної практики допускаються студенти з готовою програмою авторського соціологічного дослідження, яка розробляється в кінці 6 семестру в межах навчальної дисципліни «Методологія та проектування соціологічного дослідження» та включається у курсову роботу студентів 3 курсу.</p>

	<p>Здобутки студентів щодо грамотного підходу до збору і формування емпіричної бази авторського соціологічного дослідження з наступним дескриптивним аналізом емпіричного матеріалу та комплексною інтерпретацією отриманих даних слугуватимуть надійною основою для успішного написання та захисту бакалаврської дипломної роботи. Разом це сприятиме формуванню професійної здатності майбутніх фахівців соціології самостійно організовувати та проводити повноформатні соціологічні дослідження.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p><i>Мета навчальної практики</i> полягає у формуванні та розвитку вмій та практичних навичок студентів, необхідних для проведення комплексного емпіричного соціологічного дослідження.</p> <p><i>Завдання навчальної практики:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • застосувати отримані впродовж навчання знання, що стосуються методології та методів соціологічного дослідження; • розвинути та вдосконалити отримані впродовж навчання навички планувати та організовувати соціологічне дослідження, а також аналізувати його результати; • допомогти студентам у процесі проведення авторського соціологічного дослідження, яке полягає у зборі емпіричної бази для написання бакалаврської (кваліфікаційної) роботи; • сприяти розвитку пошукових здібностей студентів, їх креативності, а також можливостей самостійного здобуття знань та розвитку практичних навичок у професійному соціологічному полі; • сприяти розвитку управлінських і комунікативних здібностей у студентів шляхом застосування знань та навик у практичній площині.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс професійної етики соціолога. URL: https://sau.in.ua/pro-sau/ 2. Методичні рекомендації до підготовки курсових та кваліфікаційних робіт / Коваліско Н. В., д. соціол. наук, проф. Пачковський Ю.Ф., Калиняк О.Т., Козаченко О.О., Кудринська Г.І., Марусяк Т.С. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 46 с. URL: https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Metodychni-rekomendatsii.pdf 3. Паніна Н. <i>Технологія соціологічного дослідження</i>: Курс лекцій. Київ, 2007. 320 с.

4. *Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник* / Батаєва Катерина, Іванов Валерій, Коритнікова Надія, Костенко Наталія, Семотюк Орест, Юзва Людмила; за заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К. та Іванова В. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 416 с.
5. *Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник*. За ред. Н. Костенко, Л. Скокової. К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400с.

Додаткова

1. Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. *Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури. 2004. 212 с.
2. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. *Основи наукових досліджень: Навчальний посібник*. 5-е вид. Київ: Видавничий дім “Професіонал”. 2008. 240 с.
3. Костенко Н., Іванов В. *Досвід контент-аналізу: моделі та практики*. Київ: Центр вільної преси, 2003. 200 с.
4. *Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності* [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. Київ. Інститут соціології НАН України. 2022. 405 с.
5. Нікініта Т. Співвідношення понять «надійність» та «валідність». *Український соціум*. 2009. 4(31). С.25-32.
6. Семотюк О. Аналіз дискурсу vs. контент-аналіз: методично-методологічні відмінності і подібності. *Humanity, Computers and Communication (HCC'2015)*. 22-24 april 2015. Lviv. Ukraine.
<https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/bf8790b5-3c61-4219-987c-a476205b4bcc/content>
7. Паніотто В. Майбутнє методів соціологічних досліджень. *Соціологія майбутнього і майбутнє соціології в XXI столітті*. Матеріали XII Міжнародних соціологічних читань пам'яті Наталії Паніної та Мирослава Поповича. За наук. ред. Є,І. Головахи та О.О. Максименко. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. С. 49-65.
8. Фецура Р.В., Барвінський А.Ф., Кічор В.П. *Статистика: теоретичні засади і прикладні аспекти*. Навчальний посібник. За наук. ред. Р.В. Фецура. 2-е вид. оновлене і доповнене. Львів: “Інтелект-Захід”. 2003. 576 с.

Інтернет-джерела

1. Аналітичний центр Cedos. URL: <https://cedos.org.ua/>
2. Дослідницька агенція «ФАМА». URL: <https://fama.agency/>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Інститут соціології НАН України. URL: https://i-soc.com.ua/ 4. Київський міжнародний інститут соціології. URL: https://www.kiis.com.ua/ 5. Незалежний дослідницький центр «Соціоінформ». URL: https://socioinform.com/ 6. Соціологічна асоціація України. URL: https://sau.in.ua/ 7. Соціологічна група «Рейтинг». URL: https://ratinggroup.ua/ 8. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/ 9. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. URL: https://dif.org.ua/ 10. Центр стратегічного планування і розвитку Львова «Інститут міста». URL: https://city-institute.org/
Обсяг курсу	Загальний обсяг навчальної практики 90 академічних годин
Очікувані результати навчання	<p>У результаті успішного проходження навчальної практики студент(ка) набуде загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що сприятимуть формуванню відповідних результатів навчання:</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів СК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога СК11. Здатність застосовувати набуті знання з метою реалізації креативних ідей та бізнес-проектів, проектувати підприємницьку діяльність на засадах соціальної (корпоративної) відповідальності.</p>

	<p><i>Результати навчання:</i></p> <p>РН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p> <p>РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.</p> <p>РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження</p> <p>РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів</p> <p>РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.</p> <p>РН15. Вміти застосовувати набуті знання та професійні навички з метою реалізації бізнес-ідей та бізнес-проектів, проектувати підприємницьку діяльність на засадах соціальної (корпоративної) відповідальності.</p> <p>РН16. Дотримуватися режиму роботи і відпочинку, підтримувати працездатність та здоровий спосіб життя; демонструвати та застосовувати знання з безпеки та охорони праці, дотримуватись правових норм і галузевих регламентуючих нормативів з охорони праці.</p>
Ключові слова	Соціологічне дослідження, програма соціологічного дослідження, емпірична база, кількісні методи дослідження, якісні методи дослідження, контент-аналіз, дискурс-аналіз.
Формат курсу	Змішаний
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»**
Підсумковий контроль	Диференційований залік в кінці семестру
Пререквізити	Для успішного виконання вимог практики студенти потребують базових знань таких навчальних дисциплін, як «Кількісні соціологічні дослідження», «Якісні соціологічні дослідження», «Методологія та проектування соціологічного дослідження» достатніх для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Консультавання з керівником навчальної практики та керівником бакалаврської (кваліфікаційної) роботи, самостійна робота, виконання індивідуального завдання (збір емпіричної бази в межах авторського соціологічного дослідження), підготовка звіту з навчальної практики, презентації результатів індивідуального завдання (захист звіту навчальної практики)
Необхідне обладнання	комп'ютери з доступом до Інтернету, особисті гаджети

<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання навчальної практики проводиться за 100 бальною шкалою за таким співвідношенням:</p> <p>1) ЗБІР ТА ФОРМУВАННЯ ЕМПІРИЧНОЇ БАЗИ авторського соціологічного дослідження (80 балів) ця частина оцінки буде розрахована за формулою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зібрано 100% емпіричного матеріалу, який заплановано у програмі соціологічного дослідження – 80 балів, • зібрано менше запланованого у програмі соціологічного дослідження – відсоткове співвідношення між виконаною роботою і максимальним балом, • кількісні вимоги до емпіричних баз даних студентів: <ul style="list-style-type: none"> A. для кількісного дослідження – мінімум 200 анкет; B. для якісного дослідження – мінімум 10 глибинних інтерв'ю/ 3 ФГД. <p>2) ЗВІТ з навчальної практики (10 балів),</p> <p>3) ЗАХИСТ навчальної практики (10 балів).</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» http://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf будь-яке використання плагіату автоматично дає підстави для негативної оцінки для студента, який у випадку доведення його академічної недоброчесності автоматично отримує талон №2.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<p>Форма звітності навчальної практики – диференційований залік, який, крім безпосередньо запланованого завдання (збір та формування емпіричної бази авторського соціологічного дослідження), передбачає написання та захист звіту з навчальної практики.</p> <p style="text-align: center;">Структура звіту.</p> <p>1. Інформаційна частина (1-2 сторінки):</p> <ul style="list-style-type: none"> - в якій/их інституції/ях, протягом якого періоду проходив/ла практику; - в якому/их проекті/ах брав/ла участь (назва проекту, науковий керівник);

	<ul style="list-style-type: none"> - у відповідності до обов'язків... виконано наступну роботу: ... в обсязі... (представляється перелік усіх виконаних робіт). <p>2. Описово-аналітична частина (6-7 сторінок):</p> <ul style="list-style-type: none"> - короткий опис методології та методик проектів, в яких студент/ка брав/ла участь. - більш детальний аналітичний опис виконаних робіт в межах кожної з інституцій, в межах кожного з проектів, в яких взято участь. <p>3. Висновки та рекомендації (1-2 сторінки):</p> <ul style="list-style-type: none"> - опис здобутих знань та вмінь, зауваження та рекомендації щодо покращення умов для проходження подібної практики іншими студентами у майбутньому. <p>4. Використані джерела (у відповідності до встановлених стандартів).</p> <p>5. Додатки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - програма авторського соціологічного дослідження; - емпірична база дослідження, зібрана в межах навчальної практики (представлені в електронному вигляді).
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

Додаток. Схема курсу «Навчальна практика»

Тиж. / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
	<p><u>Етап 1.</u> Підготовка до проведення навчальної практики.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Підготовка остаточного варіанту програми соціологічного дослідження. ○ Проведення інструктажу з навчальної практики, ознайомлення з програмою практики ○ Проведення інструктажу з техніки безпеки ○ Підготовка необхідної документації 	Ознайомче заняття	Базова: 1-5 Додаткова: 1-8 Інформаційні ресурси: 1-10	Консультування з керівником навчальної практики та керівником бакалаврської (кваліфікаційної) роботи	До початку навчальної практики
1-2 тижні (90 год)	<p><u>Етап 2.</u> Збір та формування емпіричної бази даних в межах авторського соціологічного дослідження</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ організація авторського дослідження, яке потенційно стане базою бакалаврської 	Самостійна робота, виконання індивідуального завдання (збір емпіричної бази в межах авторського соціологічного дослідження)	Базова: 1-5 Додаткова: 1-8 Інформаційні ресурси: 1-10	Завдання визначаються програмою авторського дослідження: <ul style="list-style-type: none"> ○ Проведення анкетування (мінімум 200 анкет) АБО ○ Проведення 	1-2 тижень

	<p>(кваліфікаційної) роботи;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ проведення авторського дослідження згідно з розробленою програмою; ○ збір матеріалів відповідно до визначених вимог 			<p>глибинних індивідуальних інтерв'ю (мінімум 10 інтерв'ю) АБО</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Проведення фокус-групових дискусій (мінімум 3 ФГД) АБО ○ Проведення одного з видів текстуального аналізу (контент-аналіз, дискурс-аналіз, івент-аналіз тощо) 	
	<u>Етап 3.</u> <i>Написання звіту з навчальної практики</i>	Самостійна робота, виконання індивідуального завдання (підготовка звіту з навчальної практики)	Базова: 1-5 Додаткова: 1-8 Інформаційні ресурси: 1-10	Написання звіту відповідно до визначених вимог	Після завершення навчальної практики
	<u>Етап 4.</u> <i>Захист звіту з навчальної практики</i>	Самостійна робота		Підготовка до захисту звіту з навчальної практики	Після завершення навчальної практики
Разом 90 год.				90 год.	